

**UTKAST
HØRINGSNOTAT
FORSLAG TIL ENDRINGER I POSTFORSKRIFTEN**

1. Innledning

Samferdselsdepartementet legger med dette frem forslag til endring av postforskriften av 18. september 2015 § 6 om ikke-leverbare postsendinger og § 9 om erstatning for tap, skade eller forsinkelse av registrert postsending. Forskriftsbestemmelsene gis i medhold av lov om posttjenester (postloven)¹, som implementerer direktiv 97/67/EF («postdirektivet») i norsk rett.²

Postmarkedet har gjennomgått store endringer siden postlovens ikrafttredelse i 2016. Nye kundepreferanser har oppstått gjennom digitalisering, e-handel og økt bruk av pakkepost, forsterket gjennom covid-19 pandemien. Mottakernes behov er også i endring, med større forventninger til både hastighet og hyppighet på leveringene. Utviklingen er preget av nye leveringsmetoder, nye leveringskanaler, delingsøkonomi og mer skreddersydde innsamlings- og utleveringsmetoder. Samtidig fortsetter volumet på brevpost under 2 kg å synke.

Endringene i markedet innebærer også at flere aktører enn tidligere tilbyr tjenester som faller innenfor postlovens virkeområde. Departementet har mottatt tilbakemelding fra aktører om at enkelte bestemmelser i postforskriften er vanskelige å oppfylle i praksis. Enkelte plikter er også i mindre grad harmonisert med vegfraktkloven, noe som gjør det vanskelig for aktører som opererer innenfor begge regelverksrammene å tilpasse sin virksomhet.

I lys av endringene, og i tråd med postlovens formål om fremtidsrettede posttjenester,³ ønsker departementet derfor å endre enkelte bestemmelser i postforskriften for å sikre en bedre tilpasning til dagens forhold og aktørene i postmarkedet.

2. Bakgrunn for endringen

2.1 Oppbevaringsfrist for ikke-leverbar postsending – postforskriften § 6

Postloven § 27 oppstiller særskilte krav til behandlingen av såkalt «ikke-leverbar postsending». Dette er postsending som verken kan formidles til mottaker eller avsender, og som tilbyder (etter postlovens definisjon i § 4 nr. 7, og heretter omtalt slik) plikter å håndtere på en forsvarlig måte.

Etter postloven § 27 fjerde ledd skal ikke-leverbare postsendinger kunne åpnes, og deretter etter postforskriften § 6 oppbevares av godkjent tilbyder i seks og tolv måneder for henholdsvis uregistrerte og registrerte postsendinger. Formålet bak oppbevaringsfristene er

¹ Lov 4. september 2015 nr. 91 om posttjenester (postloven) §§ 27-29

² Slik endret ved 02/39/EF (andre postdirektiv) og 2008/6/EF (tredje postdirektiv)

³ Se postloven § 1

å sikre at tilbydere av posttjeneste får tilstrekkelig tid til å lokalisere rettmessig avsender/mottaker. Mottaker må på sin side ha anledning til å etterspørre den.⁴

Kravet til forsvarlig behandling av ikke-leverbare postsendinger skal også ivareta overordnede krav om personvern, sikkerhet og integritet for mottaker/avsender. Etter den europeiske menneskerettighetskonvensjon (EMK) artikkel 8 om vern av privatliv skal «korrespondanse» beskyttes særskilt.⁵ Straffeloven § 205 bokstav c utgjør bestemmelsen om uberettiget åpning av brev og tilgang til skriftlige meddelelser, som etter gjeldende rett er forbudt.⁶ Åpning av ikke-leverbare postsendinger oppstiller dermed et unntak fra straffeloven § 205 bokstav c. Departementet ønsker derfor å tydeliggjøre ansvaret som tilbyderne har, særlig for brevpost under 2 kg og postsendinger av personlig karakter, gjennom endringene som er foreslått her.

Samtidig har postmarkedet som nevnt gjennomgått store endringer og vekst, særlig i markedet for lettgods inntil 20 kg, blant annet med økt netthandel. Innenfor dette segmentet, hvor vern av korrespondanse ikke gjør seg like sterkt gjeldende, mener departementet at hensynet til forsvarlig behandling må veies opp mot hvor tyngende oppfyllelsen av pliktene er. En oppbevaringstid på seks og tolv måneder krever stor lagringskapasitet, særlig for pakker. Dette er lagringskapasitet som få i markedet besitter i dag, og plikten oppleves derfor som tyngende av markedsaktørene.

Dagens pakkemarked opererer videre med bedre utviklede metoder for elektronisk loggføring og sporing, samt enklere og raskere kontakt mellom avsender og mottaker og kundeservice hos tilbyderen. Digital utvikling og ny teknologi gjør det dermed også mer effektivt å lokalisere postsendinger i dag enn tidligere, slik at oppbevaringsfristen ikke nødvendigvis trenger å være like lang for at mottaker og/eller avsender skal kunne lokalisere postsendingen.

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet kan med hjemmel i postloven § 27 tredje ledd også stille krav til elektronisk loggføring og detaljerte beskrivelser av rutiner og prosedyrer (eksempelvis om åpning av postsendinger og salg/destruksjon av disse) ved godkjenning av tilbyders systemer. Dersom tilbyder ikke har mulighet til å oppfylle kravene, skal tilbyder kunne overlate postsendingene til en annen tilbyder, jf. postloven § 27 fjerde og femte ledd. Departementet mener derfor at hensynet bak forsvarlig behandling bedre kan oppfylles gjennom strengere krav til selve oppbevaringen enn ved svært lange oppbevaringsfrister.

Departementet viser videre til at flere ikke-leverbare postsendinger er forbruks- og handelsvarer fra nettbutikker. I tilfeller der mottaker er forbruker, innebærer forbrukerkjøpslovens regler at mottaker har rett på erstatning/ny vare, og vedkommende har derfor mindre behov for å etterlyse postsendingen.⁷ Fraktbetaler (ofte avsender) har på sin

⁴ Se uttalelser i postlovens forarbeider, Prop 109 L (2014-2015) s. 75 flg.

⁵ Se lov 9. mai 2014 nr. 14 om styrking av menneskerettighetenes stilling i norsk rett (menneskerettsloven) § 2

⁶ tidl. straffelov §§ 145 og 122

⁷ Se lov 21. juni 2002 nr. 34 om forbrukerkjøp (forbrukerkjøpsloven), særlig kapittel 5

side krav på erstatning etter postloven, jf. postloven § 28. I disse tilfeller kan altså oppbevaringstidens lengde synes svært lang sett i lys av formålet som skal beskyttes.

Som nevnt innledningsvis må tilbydere forholde seg til både vegfraktloven og postloven, og disse regelverkene vil supplere og utfylle hverandre. Så lenge ikke tungtveiende hensyn taler for annet, mener departementet at disse bør harmoniseres i størst mulig grad, slik at det blir enklere for tilbyder å tilpasse sin virksomhet. Etter vegfraktloven⁸ og NSAB 2015⁹ skal tilsvarende sendinger oppbevares i tre til seks måneder, og tilbakemeldingen fra bransjen så langt er at dette synes å fungere godt.

Departementet ønsker også å tilpasse regelverket til reguleringen i øvrige nordiske land, slik at forsendelser som går over landegrensene behandles mest mulig likt. I Sverige omfatter ordningen for ikke-leverbare postsendinger kun brevpost, se bestemmelse om «obestålbare postsendinger» i svensk postlag 12 §. «Tillståndsmyndigheten» har ansvaret for å åpne brevpost for å lokalisere mottaker eller avsender, og i følge Post- och telestyrelsen i Sverige opereres det med en lagringstid på 2 måneder. Pakker er ikke regulert særskilt i svensk rett, men følger tilbyderens egne rutiner. I Sverige er det altså vegfraktregelverket som bestemmer lagringstiden.

I Danmark reguleres ikke-leverbare postsendinger nokså likt som i Norge, men det opereres med vesentlig kortere frister på to og tre måneder, se om «uanbringelige postsendinger» i dansk postlov § 12 stk. 2, jf. Bekendtgørelse 24. juni 2011 nr. 727 om postbefordring og postvirksomheder. Bortkomne postsendinger utlyses i Statstidende¹⁰ innen én måned og oppbevares av tilbyder selv. Tilsvarende regler finnes også i Finland. Endringene som foreslås i dette høringsnotatet vil gjøre reguleringen i Norge mer lik det som gjelder i våre naboland.

Oppsummert foreslår departementet en kortere oppbevaringsfrist enn det som gjelder i dag. Det foreslås å harmonisere postregelverket med vegfraktloven og NSAB 2015, slik at oppbevaring settes til minimum tre måneder for lettgoods inntil 20 kg. Det foreslås også enkelte språklige endringer, se under.

Samtidig er det etter departementets syn tungtveiende hensyn som taler for en særskilt regulering av brevpostsendinger og postsendinger av personlig karakter eller særlig affeksjonsverdi. For slike postsendinger mener departementet det bør oppstilles en lengre oppbevaringsfrist enn ovennevnte, særlig sett i lys av hensynene som skal beskyttes. Slike postsendinger redegjøres det særskilt for under.

Særlig om brevpost og postsendinger med «affeksjonsverdi»/ «personlig karakter»

Selv om utviklingen er preget av økt netthandel og digitalisering, anvendes postnettet fremdeles til formidling av korrespondanse og private gjenstander. Brevpostsendinger

⁸ Se lov 20. desember 1974 nr. 68 om vegfraktavtaler (vegfraktloven)

⁹ NSAB (Nordisk Speditørforbunds Alminnelige Bestemmelser) en avtale forhandlet frem av Danmark, Finland, Norge og Sverige. Avtalen trådte i kraft 1. januar 2016, og redegjør for speditørens og oppdragsgiverens rettigheter og plikter, herunder speditørens ansvar etter enhver tid gjeldende transportrettslige konvensjoner

¹⁰ Statstidende utgis av Civilstyrelsen i Danmark (underlagt Justisministeriet) og inneholder meddelelser med rettsvirkning for borgere, virksomheter og myndigheter.

inneholder ofte skriftlig korrespondanse og privat kommunikasjon, og står derfor i en særstilling både i postloven og i samfunnet generelt. Korrespondanse er som nevnt beskyttet særskilt både gjennom EMK og straffeloven, og det er etter departementets syn viktig at vernet beholdes også gjennom en oppbevaringsfrist som står i et proporsjonalt forhold til beskyttelsesbehovet.

Brevpostsendinger er også ofte uten sporing, og dermed vanskeligere å lokalisere enn sporede postsendinger. Departementet ønsker derfor å beholde gjeldende frist på seks måneders oppbevaring for slike postsendinger, slik at avsender og/eller mottaker får tilstrekkelig tid til å lokalisere dem. Samtidig vil det ikke være like tyngende for tilbyder å oppbevare brevpostsendinger, da slike postsendinger normalt har mindre format enn lettgoods inntil 20 kg.

Departementet mener videre det er nødvendig å beskytte postsendinger med innhold av personlig karakter eller særlig affeksjonsverdi. Disse antas særlig viktig for avsender og/eller mottaker å få lokalisert, og behovet for lagring vil derfor veier tyngre i slike tilfeller enn ellers.

Hva som skal anses som postsendinger av personlig karakter eller med særlig affeksjonsverdi, må vurderes konkret av tilbyder. Departementet ber høringstansene særskilt om å komme med innspill til hvordan denne vurderingen kan gjøres i praksis. Dette vil typisk være gjenstander som tilbyder anser sannsynlig at avsender og/eller mottaker vil etterlyse. Vurderingen vil måtte bære preg av skjønn. Typiske tilfeller vil imidlertid kunne være personlige brev og små pakker, typisk julegaver, håndarbeid eller lignende. Generelle forbruksvarer som klær mv. vil som utgangspunkt falle utenfor.

Departementet foreslår at oppbevaringsfrist på seks måneder for postsendinger av personlig karakter eller særlig affeksjonsverdi skal gjelde uavhengig av om postsendingen er registrert eller uregistrert, eller om denne kan kategoriseres som brevpost inntil 2 kg eller lettgoods inntil 20 kg.

Språklige endringer

For å tydeliggjøre hvilke postsendinger som skal ha et særskilt vern, foreslår departementet å gjøre enkelte språklige endringer. Departementet ønsker å endre bestemmelsen fra regulering av «uregistrerte» og «registrerte» postsendinger, til å benytte begrepene «brevpost inntil 2 kg» og «lettgoods inntil 20 kg». Sistnevnte kategorier er ikke nødvendigvis sammenfallende med tidligere begrepsbruk, ettersom for eksempel brevpost kan være både registrert og uregistrert. Samtidig vil bruk av begrepene «brevpost» og «lettgoods» kunne styrke vernet særlig for korrespondanse, som oftest sendes som brevpost. Departementet viser for øvrig også til at det tidligere anvendte begrepet «registrerte postsendinger» skal forstås vidt.¹¹

2.2 Erstatning – postforskriften § 9

Tilbyder av posttjeneste skal etter postloven § 28 betale erstatning for registrert postsendning som skades eller går tapt i tiden fra innlevering til utlevering. I henhold til postforskriften § 9,

¹¹ Se forarbeidene til postloven § 4, Prop. 109 L (2014-2015) s. 63 flg.

skal erstatningen tilsvare postsendingens økonomiske verdi. Erstatningsbeløpet begrenses oppad til 1 000 kr for registrert postsending med vekt inntil 2 kg. For registrert postsending inntil 20 kg, er det maksimale beløpet 10 000 kr.

Som nevnt tidligere, ønsker departementet å harmonisere postloven og vegfraktloven så langt det lar seg gjøre. Vegfraktloven har samme utgangspunkt som postloven, det vil si at det er pakkens økonomiske verdi som skal legges til grunn. Erstatningsbeløpene begrenses imidlertid ulikt. Etter vegfraktloven § 32 er sendinger innenriks oppad begrenset til 17 SDR pr kg, som tilsvarer ca. NOK 225 pr kg.¹² En pakke på 10 kg vil altså gi erstatning opp til 2 250 kr. Etter NSAB 2015¹³ er speditørens ansvar begrenset til 8,33 SDR pr. kilo bruttovekt, som utgjør erstatning opp til 1 000 kr for en pakke på 10 kg.

Postregelverket har dermed en høyere erstatningssum enn det som i dag følger av både vegfraktloven og NSAB 2015, og er derfor lite harmonisert for tilbydere som opererer etter begge regelverkene.

Slik erstatningsbestemmelsene i postforskriften er formulert, vil det altså utbetales høyere erstatningssummer enn det som er tilfellet etter vegfraktloven i dag. Det er heller ikke usannsynlig at prisen og risikoen for høyere erstatningsbeløp i siste instans veltes over på mottaker. Dette vil igjen kunne føre til høyere priser for selve postsendingene og/eller forsendelsene. Det kan spørres om vernet som høye erstatningssatser gir avsendere, som jo ofte er næringsdrivende, dermed er i tråd med formålet om gode og fremtidsrettede posttjenester for brukerne som helhet.

Behovet for vern må videre ses i lys av endrede markedsforhold og hvor tyngende dette er for tilbyder. I tilfeller hvor avsender er næringsdrivende og mottaker er forbruker, bærer avsender risikoen for tingen frem til overtakelse, jf. forbrukerkjøpsloven¹⁴ § 14, jf. § 7. I tilfeller der mottaker er forbruker, er mottaker altså sikret gjennom bestemmelser i forbrukerlovgivningen, og behovet for høyere erstatningssummer er nok derfor mindre. Avsender, som i disse tilfellene er næringsdrivende, kan videre fremforhandle eventuelle forsikringsbestemmelser i sine avtaler.

I tilfeller der avsender er forbruker, vil det imidlertid etter myndighetens syn likevel være et behov for vern gjennom høyere erstatningsbeløp. Dette gjelder også formidlinger mellom to forbrukere som avsender/mottaker, hvor kjøpsloven¹⁵ regulerer forholdet, jf. kjl. § 13, jf. § 7. Her vil risikoen for skader på gjenstanden gå over på mottaker allerede ved overlevering til tilbyder, og mottaker er ikke beskyttet av forbrukerkjøpslovgivningen. I disse tilfeller antar departementet derfor at det likevel er et behov for høyere erstatningssummer enn det som ellers gjelder innenfor vegfraktområdet, og det foreslås en særskilt regulering av slike tilfeller.

¹² pr. 6. juli 2022 utgjør 1 SDR = NOK 13,24

¹³ se § 21

¹⁴ Lov 21. juni 2002 nr. 34 om forbrukerkjøp (forbrukerkjøpsloven)

¹⁵ Lov 13. mai 1988 nr. 27 om kjøp (kjøpsloven)

På bakgrunn av ovennevnte, foreslår departementet at erstatningsbegrensningene etter postforskriften § 9 kun skal gjelde i tilfeller der avsender er forbruker. Det foreslås også enkelte strukturelle endringer i bestemmelsen.

Der avsender er næringsdrivende vil fravær av regulering i postloven innebære at maksimale erstatningsbeløp følger de alminnelige reglene i vegfraktloven. På grunn av usikkerheten som har eksistert i markedet frem til nå, antar departementet at dette uansett er slik erstatningsspørsmålene i stor grad løses i dag.

Departementet viser for øvrig til postloven § 28, jf. postforskriften § 9 siste ledd, om at tilbyder kan fastsette høyere erstatningsnivå enn det som følger av bestemmelsen. Etter forarbeidene¹⁶ vil muligheten for å avtale høyere erstatningsbeløp være en del av konkurransen i markedet. Konkurransen om best mulige erstatningsvilkår vil videre være til gunst for brukerne.

3. Forholdet til postdirektivet

Departementet har vurdert endringene som foreslås opp mot rammene som oppstilles i direktiv 97/67/EF («postdirektivet»)¹⁷. Her stilles det minimumskrav til medlemslandene som særlig regulerer leveringspliktig tilbyders plikter og rettigheter. Direktivet gir også anledning til å stille krav til virksomheter som ikke har leveringsplikt. Av hensyn til kravene om minimumsregulering og forholdsmessighet, ønsker departementet imidlertid ikke å stille disse for strengt.

Rett til erstatning reguleres av postdirektivet artikkel 19. Etter denne er det opp til medlemsstatene selv å vedta rettsregler som sikrer at «procedures enable disputes to be settled fairly and promptly with provision, where warranted, for a system of reimbursement and/or compensation». Postdirektivet legger dermed ingen føringer på erstatningens størrelse.

Hensynet bak erstatningsbestemmelsene er å sikre et system for erstatning som er rettferdig og kan avgjøres innen rimelig tid. Dette er løst noe forskjellig i våre nabolands lovgivning. I Sverige og Danmark er direktivet implementert uten fastsatt maksimumsbeløp, slik at det er opp til tilbyderne selv å avtale erstatningsvilkår. Finland har, i likhet med Norge, regulert erstatningens størrelse oppad. Denne er imidlertid vesentlig lavere enn det som i dag gjelder etter norsk rett.¹⁸

Ettersom flere postsendinger formidles over landegrensene, kan også forholdet til postdirektivet og reguleringen i andre land tale for at det norske regelverket bør harmoniseres i større grad enn i dag.

¹⁶ Prop. 109 L (2014-2015) s. 77

¹⁷ Slik endret ved 02/39/EF (andre postdirektiv) og 2008/6/EF (tredje postdirektiv)

¹⁸ Beløpene etter den finske postloven varierer fra 25 EURO til 340 EURO. Det vil si at høyeste erstatningsbeløp på 340 EURO, tilsvarer ca. 3 560 NOK. Jf. § 51 i den finske postloven (415/2011). Dette er et betydelig lavere maksbeløp enn hva som følger norsk postlov for pakker over 2 kg.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser

Endringene som foreslås her vil i hovedsak ha positive effekter for tilbyderne i markedet, og vil i stor grad forskriftsfeste praksis slik den er i dag. Praksis viser at markedet i stor grad har rettet seg etter vegfraktloven. Endringene som nå foreslås presiserer når postloven med forskrift kommer til anvendelse. Når det gjelder endringen knyttet til ikke-leverbare postsendinger, viser departementet til at det er svært tyngende for tilbyderne å etterleve kravene etter forskriften, og at lang oppbevaringstid heller ikke synes nødvendig ut fra brukernes behov. Endringen vil derfor medføre reduksjon i kostnader til lagring. Samtidig vil det å beholde lagringsfrist av et visst omfang for enkelte postsendinger gi tilbyderne incentiver til å utarbeide gode metoder for å lokalisere avsender/mottaker, slik at oppbevaringstiden blir så kort som mulig.

Endringer i erstatningsbestemmelsene vil videre kunne ha økonomisk betydning både for tilbyder og forbruker. Slik postforskriften lyder i dag, vil typiske nettbutikker få utbetalt større summer i erstatning enn det som gjøres i praksis etter vegfraktloven. Dette vil – i neste omgang – kunne medføre økt porto for brukerne, inkludert forbrukere. Endringene som foreslås vil kunne forhindre økning i kostnadene ved forsendelse.

Dersom erstatningsbestemmelsen begrenses til kun å gjelde forbrukerforhold, innebærer dette samtidig at næringsdrivende, herunder små- og mellomstore bedrifter, vil ha rett på en noe lavere total erstatningssum enn før endringen. Departementet viser imidlertid her til at utgangspunktet likevel skal være pakkens økonomiske verdi. Det må også kunne stilles større forventninger til næringsdrivendes muligheter til å fremforhandle erstatningsvilkår enn til forbrukere. Departementet finner derfor ikke å kunne tillegge dette avgjørende vekt.

5. Utkast til endringer i postforskriften

Hjemmel: lov 4. september 2015 nr. 91 om posttjenester (postloven) §§ 27 og 28, jf. forskrift 10. januar nr. 33 om delegering av myndighet etter postloven pkt. 1 og 3, jf. også EØS-avtalens vedlegg XI nummer 5d (europaparlaments- og rådsdirektiv 97/67/EF).

I forskrift om post (postforskriften) av 18. september 2015 nr. 1063 forslås følgende endringer:

§ 6 skal lyde:

§ 6 *Oppbevaring av ikke-leverbar postsending*

Tilbydere med godkjent system for forsvarlig behandling av ikke-leverbar postsending etter postloven § 27 tredje ledd skal oppbevare:

1. *brevpost inntil 2 kg* i minst seks måneder
2. *lettgods inntil 20 kg* i minst tre måneder

Postsendinger etter første ledd punkt 2 som antas å ha særlig affeksjonsverdi eller er av personlig karakter, skal lagres i minst seks måneder.

Tilbydere med godkjent system kan selge ikke-leverbar postsending etter utløp av tidsfristene i første ledd. Nettoutbyttet av salget skal utbetales til den som melder seg innen ett år etter at salget har funnet sted og godtgjør å ha krav på beløpet.

Postsending som ikke har salgsv verdi eller av andre grunner ikke bør legges ut for salg etter annet ledd kan tilintetgjøres.

§ 9 skal lyde:

§ 9. Erstatning for tap, skade eller forsinkelse av registrert postsending *i forbrukerforhold*

Dersom avsender er forbruker, skal tilbyderen betale erstatning etter postloven § 28 for den registrerte postsendings økonomiske verdi ved tap eller skade. Ved delvis tap eller skade skal en forholdsmessig andel erstattes. Tilbyderen skal også betale erstatning for portokostnadene ved tap eller skade.

Erstatningsbeløpet ved fullstendig tap eller skade eller delvis tap eller skade *etter første ledd* begrenses oppad til:

1. kr 1 000 for registrert postsending med vekt inntil 2 kg
2. kr 10 000 for registrert postsending inntil 20 kg.

Dersom avsender er forbruker, skal tilbyderen ved forsinkelse betale erstatning for portokostnadene når det er betalt et særlig vederlag for at postsendingen skal komme raskt frem, eller for at den skal komme frem til særskilt avtalt leveringstidspunkt eller leveringsperiode. Ved vesentlig forsinkelse skal postsendingen anses tapt og tilbyderen skal erstatte postsendings økonomiske verdi etter første ledd.

Dersom avsender er næringsdrivende, gjelder erstatningsbestemmelsene i vegfraktloven tilsvarende.

Tilbyderen kan fastsette høyere erstatningsnivå enn det som følger av *bestemmelsen her*.

6. Merknader til de enkelte bestemmelsene

Til § 6 Oppbevaring av ikke-leverbar postsending

Hensynet bak bestemmelsen er å sikre forsvarlig oppbevaring av ikke-leverbare postsendinger, samt styrke vern av skriftlig kommunikasjon og korrespondanse som oppstilles i EMK og straffeloven.

I første ledd pkt. 1 oppstilles oppbevaringsfrist på seks måneder for brevpost inntil 2 kg, og i pkt. 2 inntil tre måneder for lettgods inntil 20 kg. Bakgrunnen for forskjellene i

oppbevaringstid er de konkrete behov som skal beskyttes, herunder tas det hensyn til at større postsendinger er mer tyngende for tilbyderne å lagre i lang tid.

Når det gjelder forståelsen av begrepene brevpost og lettgods vises det til tradisjonell forståelse utviklet gjennom praksis. Det antas videre at begrepene vil fortsette å utvikle seg i takt med endringene i postmarkedet generelt.

I annet ledd oppstilles en særregel for gjenstander av personlig karakter eller av særlig affeksjonsverdi. Vurderingen av hva som skal omfattes, vil nødvendigvis måtte bære preg av en skjønnsmessig vurdering tatt av tilbyder selv, og vil kunne utvikles over tid. Typiske tilfeller vil imidlertid kunne være personlige brev og små pakker, spesielle musikkinstrumenter, strikkede plagg eller julegaver av personlig karakter. Det er typiske gjenstander som tilbyder anser det som sannsynlig at avsender/mottaker vil etterlyse. Generelle forbruksvarer som klær mv. vil som utgangspunkt falle utenfor.

I tvilstilfeller vil gjenstandens størrelse og befatning, samt hvilke skritt tilbyder har tatt for å lokalisere mottaker/avsender innen fristenes utløp, måtte tillegges vekt. Det vil til en viss grad også kunne legges vekt på hvorvidt mottaker/avsender har gjort det som må forventes med hensyn til etterlysning av gjenstanden.

Til § 9 Erstatning for tap, skade eller forsinkelse av registrert postsending der avsender er forbruker

Bestemmelsen oppstiller en særregulering av erstatning i tilfeller der avsender er forbruker. I første ledd oppstilles hovedregelen om at det er postsendingens økonomiske verdi ved tap eller skade som ligger til grunn for erstatningsutmålingen.

Etter annet ledd sikres avsender et minimumsnivå av erstatning for forbrukere, samtidig som det gir tilbyder forutberegnelighet rundt erstatningens størrelse. For definisjon av forbruker og forbrukerkjøp, vises det for øvrig til alminnelig forståelse etter forbrukerkjøpslovgivningen, jf. lov 21. juni 2002 nr. 34 om forbrukerkjøp § 1 (2).

Det er forholdet mellom avsender og tilbyder ved kjøp av posttjeneste som er avgjørende for om avsender er en forbruker i postforskriftens forstand. Avsender kan imidlertid tillate at mottaker trer inn i avsenders rettigheter etter bestemmelsen. Det er likevel avsenders relasjon overfor tilbyder som blir avgjørende.

For tilfeller der avsender er næringsdrivende, vil alminnelige regler i transportlovgivningen komme til anvendelse.

7. Høringsfrist og innsendelse av høringsinnspill

Frist for å sende inn hørings svar er **2. januar 2023**. Vi ber om at høringsuttalelsen blir sendt elektronisk ved bruk av den digitale løsningen for høringsuttalelser, se detaljer om dette i høringsbrevet.